

PUBI

A nyám a kertben vár rám. A törött lábú gyékényfotelben ül, a gesztenyefa alatt. A fotel lábait apám pár könyvvel pótolta. Napról kifakult borítós, a nedvességtől összehajtott Lenin-művek tartják meg a székekben helyet foglalók testét, szám szerint a 8, 12, 18, 29, 36-os számú kötetek, már csak a legfelsőn, amit megvéd a szék ülőrésze, olvasható ki V. I. Leninnek a fekete téglalapba aranybetűkkel rajzolt neve. Emlékszem, amikor apám kihozta ide a könyveket. Emlékszem az arcára, arra a furcsa, kaján örömré, ami kiült a szája szegletébe, szinte kuncogott, miközben igazgatta a köteteket, hogy minél biztosabban tartsanak. Ezt neked, mondta, azt is hallottam, anyád, bár ebben nem voltam biztos, ahogyan abban sem, hogy kimondta-e, rohadj meg, te öreg majom. Hogy ez az öreg majom Lenin volt-e, vagy nagyapám, aki ráhagyta az egész, harminchat kötetes sorozatot, az soha nem derült ki.

Anyám óvatosan kel fel, hozzám sétál, jobb kezével megtartva derekát. Benyúl a szatyorba. Mohón kutat, szinte letépi a kezemet. Nézem a profilját, fekete karikás szemét, sápadt bőrét, szeretném megsimogatni, de nem merem. Zizeg a papírdoboz, kattann az öngyújtó. Utánanézés a kifújó füstnek. Nem veszi el tőlem a szatyrot. Egymás mellett sétálunk befelé.

– Elmehetsz ma – mondja izgatottan.

– Biztos? – kérdezem.

– Persze hogy biztos. Nem vagyok azért béna.

A konyhában elpakolom a dolgokat, összehajtom a szatyrot, a helyére teszem. Nem nyitom ki a hűtőt. Hideg a tűzhely. A szobámban előveszem a kutyanyelvű perselyt, megkeresem a kulcsot a fiókban. Kiszámolok belőle kétszáz forintot, beleszórom a csavaros tetejű, műanyag pénztárcába. Kisgyerekek hordanak ilyen, dorgált meg Klári, én meg bólogattam. Igaza volt, én is akkor kaptam, amikor másodikban ideköltöztünk. Már jó ideje lekopott róla a minta, és a fehér fonál, amivel a nyakamba lehetett akasztani, rég elmállott, de én szeretem. Minek akkor másík. Az oldaltáskámba teszem, az íróasztalon megkeresem a könyveket, fellapozom mindet. Az utolsóban van az olvasókártyám. Mindent az oldaltáskába pakolok, begyűrom a baseballsapkát a tetejére, a walkmanben kicserélem az elemeket, ellenőrzöm a kazettát, zsebre vágom, a fülhallgatót a nyakamba teszem. Kifelé menet még egyszer belépek a kamrába. A kellemes hidegtől megborzongok. Már az előbb megéreztem a finom, alig érzhető rumillatot. A második polcon egy kék kockás konyharuhával letakarva áll anyám féltve őrzött alpakkatálcája. Fém színű áruként elődereng a konyharuha alól, ezüst fénye tompán csillan, szinte hívogat. Óvatosan nyúlok alá, tapogatózom, majd elégedetten a számba tömök pár kókuszgolyót. Tényleg nincs olyan rosszul, ha ezt összeütötte, míg nem voltam itthon. A sarokban álló faladából felmarkolok két almát. A kókusz

a mellkasomra hullik a szám széléről. Kifelé tartok, amikor anyám előjön a szobából. Csinosba öltözött, fehér alapon fekete pöttyös ruhába, A vonalú, pörgős szoknyarésszel. Emlékszem erre a ruhára. Gyakran belebújtam, amikor kicsi voltam, billegtem a magas sarkú cipőjében, amiben előrecsúszott a gyerekláb, a tükörben figyeltem magam. Odalépek hozzá, és megfogom a szoknya szélét. Az ujjamról pár kókuszdarab a ruhára ragad, a mutatóujjammal gyorsan lepöckölöm, de anyám észreveszi, méltatlankodva söpri le a semmit.

– Ne zabáld fel a süteményt. – A fali tükörben vizsgálja magát, látszik-e valahol véraláfutás, majd elégedetten a haját igazgatja. – Nem kell sietned haza. A bátyád csak az esti busszal megy vissza a kollégiumba.

A kókusz íze keserű lesz a számban. Anyám belép mellettem a kamrába, felkapja a tálcát. A konyharuha ott marad a polcon. Az apró, fehér bundás golyók mocorogni kezdenek a hirtelen lendülettől, mind egyfelé igyekeznek, a perem felé. Anyám egyensúlyoz, persze közben sziszeg, mert fáj neki minden mozdulat.

– Segítek? – kérdezem.

– Indulj már!

Mielőtt hátat fordítok, még kicsúszik a számon.

– Túl sok benne a rum.

A könyvtárban mindig hűvös van. A folyóiratoknál két idős úr ül, az egyikük Lakatos Móric, a cigányvajda, aki olykor apámhoz is átjár, olyankor bográcsban főznek, és egész éjszaka beszélgetnek egymással, a másik az osztálytársam apja, Kovács bácsi, akinek a fia, Laci Lajos legjobb barátja. Kovács bácsi szájában meg nem gyújtott szivarka vándorol erre-arra. Móric a szakállát simogatja olvasás közben. Előttük az asztalon egy sakktábla, üvegből. Átlátszó, kristálytisza figurák harcolnak a fekete sereg ellen. Az egyik asztalnál Ági néni, a kémiatanárunk olvas, iszonyúan vastag, arannyal futtatott szélű lapok fölött vezeti az ujját, a szája mozog, néha feltolja lecsúszó szemüvegét, felnéz, merengve, aztán felkapja a tollat, és sebes, kapkodó mozdulatokkal beleír valamit az odakészített füzetbe. A pult mögül Anna mosolyog rám, csak a szemével köszön. Odaadom neki a könyveket, fellapozza őket, nincs-e sérülés, kicsit várok, amíg int, mehetek. Ma nem a megszkott helyre ülök. Túl erősen süt a nap, kényelmetlen volna most az ablak alatt. Egy eldugott részt választok, apró, kerek asztal, két szék, körülöttem csupa régi könyv. Ezek nem kölcsönözhetőek, ritka, antik darabok. A táskámból előveszem a walkmant, felteszem a fülhallgatót, eligazgatom a fejemen, mindig nyom valahol, néha attól rettegek, nő a fejem, hogy csak a fejem nő. Átállítom a walkmant kazettáról rádióra. Tekergetem a keresógombot. Recsegnek, ropognak a sávok, hangok kavarnak a fülemben, összeolvadnak, kivehetetlen, mixelt nyelven hörögnek, majd elsimulnak. Felhangzik egy Depeche Mode-szám, amit nem szeretek, kikapcsolom. A farzsebembe teszem a walkmant, eligazgatom a zsinórt, a hátamon fut most végig, néha hozzáér a tarkómhoz a hideg műanyag. Nem veszem le a fülhallgatót. Felállok, sétálgatni kezdek a polcok között. Nem nyúlok hozzá a könyvekhez, csak a gerincüket figyelem. Már majdnem a falnál járok. Odalépek az egyik polchoz, megérintem, kihúzom az egyik kötetet. Aligfényben állok. Ha most kinyitnám, nem látnék semmit a szavakból. Megfordulok, elindulok az asztal felé. Szemben velem, összedugott fejjel susmorogva Kálmí és egy másik fiú érkezik. Ismerem a másik srácot. Mártonnak hívják. Ő is végzős, csak ő a b osztályba jár, apámhoz, míg én a-s vagyok. Örök, ősi ellentét ez az osztályt jelző betűk között. Nem akarok köszönni nekik, így kinyitom a könyvet, és olvasni kezdek. Egyetlen szót sem fogok fel abból, ami előttem van. Látom a betűket, a szavak formája is ismerős, de nem áll össze a fejemben a szöveg. Németül van. A fenébe. Leülök, elhelyezkedem a széken, törökülésbe rendezem a lábaimat, fejemet a karomba hajtom, úgy hajlok a könyv fölé. Hallom őket.

– Nézd, ott az osztályfőnököm lánya.

– Hol?

– Ott ül a kisasztalnál.

– Ismerem a srácot, ma reggel volt nálunk a boltban.

– Te hülye vagy. Lány. Egyértelmű. Nézd már meg jobban.

– Ne szórakozz.

– Mondom. Végzős, mint én, és állati jó lába van. De valahogy nem frankó. A múlt évben betörte az egyik osztálytársának a fejét, mert állítólag szidta az anyját. Egy barátja sincsen az iskolában, és nem is beszél senkivel.

– Velem beszélt.

– Persze, haver, mert te voltál az eladó. Hogyan mutogatsz el egy kiló kenyeret?

Hallom, hogy Márton felröhög, mintha marha vicceset mondott volna. Érzem a tekintetüket a bőrömön. Megszoktam már, hogy így beszélnek rólam, hogy megbámulnak, mint egy vásári majmot, mégis elkap a szokásos nyúlós bizonytalanság. A fiúk a polcokhoz lépnek, keresgélnek. A velem szemben álló asztalra pakolnak. Kálmi átülteti Mártont, hogy a helyére ülhessen, és ő legyen velem szemben. Márton füzetet, tolltartót pakol elő, Kálmi közben az összeválogatott könyveket két stócba rendezi. A legfelső könyvvel kezdnek. Márton ír, radíroz, újraír, közben néha mérgesen vakarja a halántékát. Kálmi olykor átnyúl az asztal fölött, úgy magyaráz, megfeszülnek a nyakán és a karján az izmok. Szívesen megörökíteném, szépen ülnek meg rajta az árnyékok, és bár a rajz nem tartozik a kedvenceim közé, most mégis a márványba faragott alakok lágy dinamikája, áramló mozgalmassága ugrik be, lelki füleimmel szinte hallom az osztályfőnökömet, ahogyan magyaráz, izgatottan, miközben az osztály nagy része békésen alszik. Gábort ez persze soha nem érdekli, csak vetíti ki a fehér vászonra a műalkotásokat, kattognak a diák, és megtelik az osztályterem a belőle áradó rajongással. Kálmi számokat sorol. Tanulnak. Talán matematikát vagy fizikát. Kálmi néha elnéz felém, olyankor gyorsan elfordulok, lefelé nézek, lapozok, és zavartan megigazítom a fülhallgatót. A könyv. Ki kellene cserélnem. Bohóckodom itt vele, de kinek játszom meg magam. Minek ez az egész? Kiszabadítom a lábamat. Visszasétálok, be az árnyékba bújok, sötét polcokhoz, felnyúló, óvatosan eligazítom a szomszédos könyveket, meg ne gyűrdjének. Becsúszatom a vaskos német kötetet a helyére.

– Tudsz németül?

Kálmi mögöttem áll, a szemben álló polcnak támaszkodik, karba tett kézzel. Katángxszín szeme szinte világít a félhomályban, mint egy ragadozóé. Ellöki magát, közelebb lép hozzám. Olyan az illata, mint a mentás limonádénak. Leveszi a fejemről a fülhallgatót, a jobb oldali füléhez illeszti, kicsit meg is rázza.

– Te! Ebben nem szól semmi.

– Tudom – rántom meg a vállam.

Nem válaszol. Visszateszi a nyakamba a fülhallgatót, aztán az állam alá nyúl, és felemeli a fejem. Nem fordulok el. Konokul, mozdulatlanul bámulok bele az arcába, míg megvizsgálja a vonásaimat.

– Befejezted? – kérdezem végül.

– Nem.

– Szakadj le rólam – ütöm el a kezét.

– Bocs a reggelért. Sötét volt – mondja, és simogatni kezdi a kézfejét.

– Persze, vaksötét.

– Nem is értem, hiszen olyan egyértelmű.

– Hidd el, marhára nem számít, hogy tévedtél.

– Nekem számít.

Komoly a tekintete. A szemöldök között három függőleges ránc fut, az előrehulló tincsek részben elfedik. Önkéntelenül indul el a kezem, hogy elsimítsam a haját, szeretném látni az arcát, a mérges homlokot, ahogyan csíkokba torzítja a bőrt a megbánás. Nem. Nem akarok többet tudni róla. Nem akarom megismerni az arckifejezéseit. Tudni, mit gondol rólam. Visszafordulok a könyvekhez. Azt várom, érti majd, és visszamegy Mártonhoz, de nem. Ott marad. Összefutnak szemem előtt a könyvgerincekre írt betűk, mutatóujjamat rájuk szorítom, így indulok kifelé. Mikor ideköltöztünk, egy darabig bottal csináltam ugyanezt a falu kerítésein, kutyák ugattak a túloldalon, habzó szájjal. Megsajnáltam őket, csatáros szőrüket, vérben forgó, szomorú szemüket, kapkodó lélegzetüket. Rájöttem, nem vicces mások agyára menni, legyenek azok két- vagy akár négy lábúak. Nem állhatok bosszút ártatlanokon, csak mert úgy érzem, kiszúrt velem az élet.

Mögöttem jön. Nem szólal meg, nem is kérdez. Már majdnem kiérünk a polc takarásából, amikor elkapja a hátamon végigfutó zsinórt. Egyetlen pillanatra megfeszül a nyakam-

ban a fülhallgató mielőtt lerepül. Már hiába kapok utána. A walkman a földre esik. Nagyot csattan a szalagparkettán, apró darabokra robban a szemem előtt, csavarok, furcsa karikák, számomra ismeretlen, soha nem látott alkatrészek repülnek elő belőle. Érzem, hogy könnybe borul a szemem, elvesztettem az utolsó tárgyat is, ami egy egyszer volt boldogsághoz kötött. Hátrafordulok, mérgesen, arcomon lefolyik a könny, ő már feltartott kézzel áll, mint a filmekben a gonosztevők, akikre pisztolyt fognak. Ránézek, aztán a földre, majd megint rá, dühösen bámulom a földön a káoszt, Kálmit, kezében a zsinórral, ahogyan tágra nyílt, nagy szemekkel bámul rám, hang nélkül tátogó szájáról leolvasom, hogy bocsi. Tudom, hogy pár pillanaton belül itt lesz Anna, mérges lesz, természetesen rám, hiszen az én cuccomról van szó, és már többször kérte, ne hallgassak zenét idebent. Odalépek Kálmihoz, lábujjhegyre állok. Nagyon közel van most hozzám az arca, látom a szempillák árnyékát a bőrön, az illata bebújik a bőröm alá.

– Cseszd meg... – suttogom a fülébe.

Felkapom a táskámat, odaintek Mártonnak, és a gyerekkönyvek felé kerülve a kijárat felé indulok. A leszakadt farzseb üresen, rádió nélkül lifeg utánam. Minden lépésnél megmozdul, mint valami különös farok. Még hallom Annát, ahogyan fejhangon beszélni kezd. Nem nézek vissza. Odakint nyakon csap az augusztusi forróság.

Morcosan lépkedek a barnuló gesztenyefák alatt, már nem sírok. A levelek széléről lassan rájja magát befelé az ősz, élve falja fel a zöld matériát. Én is éhes vagyok. Lapozni kezdem fejben a lehetőségeket. Nincs túl sok. Máskor vennék egy kiflit és egy kakaót, de a boltba most inkább nem mennék, attól tartok, Kálmi ott fog először keresni. A buszmegálló mögött, a Kakasban van menü, de ahhoz nincsen elég pénzem. A piacon nyitva van a lángosos, de soha nem bírtam megenni a lángost. Már a szagától rosszul vagyok. A gondolatra émelyegni kezdek. A zsírtól fénylő szájú emberek, ahogyan a pultra támaszkodva fohagymaszagú, tejföllel megkent, sajttal megszórt tésztakorongokat habzsolnak, mint disznók a karámban. Egyetlen lehetőség marad. A falu mellett, ott, ahol a kamionos pihenő áll, van egy hatalmas park. Minden évben oda szervezik a búcsút. Emberekkel telik meg a senki földje, az örömlányok egy napra eltűnnek, polgári ruhába bújva elvegyülnek a falusiak között. Cirokseprűvel felszerelt, kezeslábásba bújó munkások takarítják ilyenkor a szétrepedt járdákat, zúgnak a fűnyírók, a friss fű illata betölti a környezetet, mintha élet lenne itt, valódi jelenléte az embernek. Újraszögelik a padokat, megnyesik a rétbé belógó hatalmas, terebélyes lombokat. Szép park. Van benne egy szobor, a rét közepén, azt nagyon szeretem. Óriási fehér talpazaton áll, és bronzból van kiöntve. Egy félmeztelen férfi. Felfelé nyújtott keze a feje fölött összekulcsolva, az ujjak egymásba gabalyodva, feszülnek a bronzizmok ahogyan nyújtózkodik, talán alvásból ébredt, hátán bronzszárnyak kitérve, mintha bármelyik pillanatban elrepülhetne. A talpazaton az áll: Icarus. Egy időben sokat üldögéltem ott, amikor ideköltöztünk. Kifeküdtem alatta, figyeltem a bronzszárnyakat, elképzeltem, hogy én is növesztek egyet. Fekete tollakat képzeltem magamnak, hatalmas tollakat, amik el tudnak emelni a földtől, fel az égbe. Eljátszottam a gondolattal, hogy megkérek egy kamionsofőrt, vigyen magával valahová, mindegy, hová, minél messzebb, annál jobb. Aztán egyik nap felírtam a tenyerembe a szobor nevét, és elmentem a könyvtárba, akkor először. Utána már nem akartam repülni, soha többé, és menekülni sem akartam.

Hangosan korog a hasam. Közvetlenül a pihenő mellett áll a büfé, mindig lézengenek benne páran, lányok, kuncsaftok. Az egész büfé egy öreg, rozoga lakókocsiból lett kialakítva. Elöl, a kiadópuhánál napellenzőt szereltek fel, neon került az ablakba, kétoldalt légyapapír lóg, vastagon, feketén a hullahegyektől. A kukák környékén kóbor kutyák szaglászhatnak. Néha kijön a nő, seprűt ragad, azzal kergeti meg az ebeket, közben szaftos, válogatott káromkodásokat énekel, persze teljesen feleslegesen. Amikor visszamegy a forró, pokoli munkahelyre, a kutyák visszazálingóznak, és hűséges szemekkel kéregetik a falatot. Nincsen más hely, ahol ehethék, hiába esik ki olyan nagyon, mennem kell, elég sokat kell ugyan sétálni, végig a főút mellett. Megszokásból nyúlok a nyakamhoz, hogy feltegyem a fülhallgatót. Átvillan, hogy haza kellene mennem, lemaradok a kívánságműsorról, pedig az a kedvencem. Minden alkalommal, amikor elhangzik a nevem, azt képzelem, nekem küld valaki dalt. Persze

kölcönvehetném apám táskarádióját, talán be tudnék surranni észrevétlenül a házba, nyitva hagytam az ablakot, de nem. Felesleges ezen agyalni. Jó leszek így, üres füllel, legalább halom a közeledő autók hangját, le tudok húzódni előlük. Remélem, nem találkozom ismerőssel. Ha lebukom, balhéz lesz este. Rengeteg kamion halad el mellettem, nagyon nagy a forgalom. A házak elmaradoznak, sehol egy ember, mindenki a városban dolgozik, vagy a földeken. Csendes a falu, majd csak késő délután pezsdül fel, járdán sétálnak hazafelé az emberek, tolják a biciklit, cipelik a szatyrokat, táskákat, csoportokba gyűlnek, hangosan mesélve történeteiket. Egymás szavába vágznak, licitálnak, mint hasas piaci kofák, beárazzák magukat a kimondott szavakkal, de nem veszik észre, elálldogálnak egymás kapuja előtt, hogy be tudják fejezni a mondatot, de aztán újat kezdenek, és néha így borul rájuk az alkonyat, kapuk árnyékában, tekintetek keresztútjében. Anyám talán az egyetlen közöttük, aki egyedül sétál haza, minden alkalommal. Anyám és én. Persze néha kimegyek elé a buszhoz, leülök a megállóban, lógatom a lábamat, hintáztatom, úgy várakozom, türelmesen. Nem tudom, örül-e, hogy várom, mert ha észrevesz, akkor sem köszön, csak int, és egymás mellett lépkedve megyünk haza. Néha megkérdezi, mit olvastam aznap, ettem-e. Aztán újra csend telepedik közénk. Most biztosan sokat beszél otthon, az asztal mellett ülve, miközben tukmálja a bátyámra a kókuszgolyókat. Mindig meggyet tesz a közepükbe. A kedvencem. A bátyámé a palacsinta. Biztosan azt is sütött, miután eljöttem, és amíg várta, hogy megérkezzen. Egy kutya rohan felém. A derekamig ér, teljesen fekete, karcsú, vékony lábakkal, összeakad a tekintetünk, olyan színű a szeme, mint az érett diónak. Megáll mellettem, a kezem alá dugja a fejét. Megsimogatom. Puha és meleg. Leguggolok, hogy szemben legyünk egymással.

– Mi a helyzet? – kérdezem.

A kutya nekem dől, a teljes súlyát a mellkasomra helyezi. Megingok, kezemmel kell megtámasztanom magam. Leülök a földre, megnyalja az arcom. Kutyaléhelet. Ragadozószag. Gyönyörű, hófehér, egészséges fogak. Még kölyök. Közelebb húzom a fejét, a vállamra. Engedi. Hozzám simul. Érzem a szívverését a tenyerem alatt, a bőre alatt futó vér ritmusát. Pár másodpercig ölelem csak, eszembe jut, mennyire viszket a bolhacsipés. Felállok, lepórolom a fenekem. Fogom a farzseb lifegő anyagát, és nagyot rántok rajta. Szépen szakad, nem lyukasztja ki az anyagot. Már látom a parkot. Továbbindulok. A kutya a nyomomban.

Kajaszag. Nem tudnám megmondani, minek az illata. Olaj, az biztos, sült hús, kolbász, égett krumpli. Mind együtt vagy egyik sem. Régen voltam itt. A büfé elé műanyag, fémlábú asztalok és kinyitható székek kerültek. A lakókocsiban egy nő áll, úgy látszik, tulajdonosváltás volt. Kedves tekintetű, bodorított, szőke asszony, az alsó szempillásort zöld szemceruzával húzta ki, ettől kicsit beteges a külseje. Soha nem értettem ezt a pipacsipros rúzszt. Olyan, mintha egyetlen vérvörös, mozgó szájból állna az arca. Pedig látszik, sokat dolgozott vele, szépen körberajzolta az ajkat, sehol nem lóg ki ez a szín.

– Mit adhatok, kedvesem? – kérdezi a nő.

Kicsit kihajol. Jól belátok a piros blúz mély kivágásába.

– Egy hamburgert kérek.

– Rendben, szívem. Várj egy picurit – körülnéz. – Egyedül vagy?

– Igen.

Gyanakodva mér végig, a ráncok összefutnak a szeme sarkában, most kifejezetten időseknek tűnik.

– Ne állj itt szóba senkivel – mondja szigorúan – Edd meg a hamburgert, aztán tűnés haza. Értettem? Ez nem fiatal lányoknak való hely.

Engedelmesen bólintok. Eltűnik odabent, hallom, ahogyan dolgozik, eszközöket mozgat, közben dudorászik. Nagyon szép az énekhangja. A mellére gondolok. Hogy milyen formás és szép volt a blúz hasadékaiban, amikor előrehajolt. Cspikés volt a melltartója. Vörös csipkés. Szeretnék hasonlót. Klárinak is van, feketében.

– Kész.

Elém teszi a műanyag tányért, rajta egy hatalmas hamburger, sötétbarna tetejű, óriási zsemlelében, az oldalán vastagon folyik le a mustárral keveredő ketchup. Házi sült krumpli van mellette, kerekre hagyott, de vékonyan szelt, barna szélű krumpli és valami tejfölös mártás.

– Ez mi? – kérdezem gyanakodva.

A nő felnevet.

– Egy kis extra. Ajándék.

Kétkedve nézek rá, ajándék nem jár csak úgy, azért mindig fizetni kell, előbb vagy utóbb, de ő csak mosolyog. Leülök egy üres asztalhoz. A kutyát csak most veszem észre. Ott ül mellettem. Csillogó gombszemekkel bámul, de nem akarok adni neki a hamburgerből. Előveszem újra a pénztárcámat, számolok, osztok, szorzok. Visszamegyek a pulthoz.

– Elnézést!

– Igen, cucikám?

Soha még ezt a becézést nem hallottam.

– Kérhetnék két sült virslit?

– Csak virslit?

– Igen.

Elnéz mellettem, az asztalhoz, ahová leültem az előbb.

– A kutyának?

– Igen.

Eltűnik valahol. Az jut eszembe, talán nem is akkora ez a lakókocsi, mint aminek látszik, talán ez csak egy átverés, mint a sci-fikben, földalatti alagutakba nyíló csapóajtók vannak a padlón, titkos menekülő útvonalak. Tetszik ez a gondolat, eljátszom vele, közben szemmel tartom a hamburgeremet, nehogy a kutya leszedje az asztról. Megtehetné. A feje simán elérné a tányéromat, de csak ül ott és engem figyel. Intek neki. Csóválni kezdi a farkát. Nem túl erősen, csak diszkréten, amennyit a megelőlegezett bizalom igényel közöttünk.

– Itt is vagyok.

Kijön hozzám a nő, mellém áll, egy fejjel magasabb nálam. Sokkal gömbölyűbb, mint hittem. A kezében egy fehér zacskót tart, felém nyújtja.

– Tessék. Ezek nyers virslik. Tegnap járt le a határidejük. A kutyádnak nem lesz baja tőle.

– Nem az én kutyám.

– Tökmindegy, pacikám. Kell vagy sem?

Elveszem a szatyrot, megköszönöm, a nő meglapogatja a vállamat és visszatipeg a lakókocsiba. Már ketten állnak sorba, az egyik lányon csak egy bugyi van, combközépig érő fekete csizmával és egy testre feszülő piros blúz. Beesett fehér arcában fénytelen vonal a szeme. Elfordulok. Visszamegyek az asztalhoz, leülök, a kutya szaglászik, a csóválás erősödik.

– Egyél.

Fejjel lefelé fordítom a zacskót. A virslik hullanak, a különös esőtől valami halk vakkantás szakad ki az állatból, feláll, az egész teste remegni kezd az izgalomtól. Nem nézem, ahogyan eszik. Én sem szeretem. A hamburger finom, a hús benne szaftos, nincsen túlsütve. Hamar elpusztítom, nekiállok a krumplinak, a kapros, fokhagymás tejfől és a belül puha, kívül ropogós krumpli tökéletes együtt. Ülök az üres tányér mellett. A nő kinéz rám, valóban csak egy vérvörös száj marad, ha ilyen rúzt visel az ember, felemelem a hüvelykujjamat, a nem létező hasamat simogatom. Elér hozzám a nevetése, visszainteget, jelezve, húzzak a francba. A kutya még eszik. Megsimogatom a fejét, csámcsogás közben csóvál egyet. Az eget bámulom, a szürke határ növesztő felhőket. Esni fog. Ki kell találnom hová menjek most. A kamionokat nézegetem. Tele van a parkoló. Színes nagy dobozok. Van közöttük egy gyönyörű, kék darab. Elképzelem a fényképemet a tejes doboz oldalán. Azt hiszem, túl sok sorozatot nézek.

A kutya ott marad az asztal mellett. Küzd a virslikkel. Másik úton sétálok vissza a faluba. Keresztül a parkon. A lányok a suliban sokat beszélnek erről a helyről. Veszélyes környék, szerintük soha nem tudni, ki lapul a fák között. Nézegetem a bokrokat. Bátor ember, aki ezekben bujdokol. Vadul burjánzik itt a növényzet. Rengeg gyom, összenőve a rózsatövekkel, kamilla és csalán együtt, az ágak szabadon, mindenfelé nőnek, amerre kedvük tartja. Igazi dzsungel ez, a vadállatok biztosan szeretik, hiszen a parkon túl már csak a földek állnak előttük, a végtelen rónaság. A koszos, kopott padok nagy része törött, a maradékon párocskák ülnek, maguk kis világában, egymás szájában kutatva az élet értelmét. Csikorog a talpam alatt a kavics. Feltámad a szél, hidegen, karcosan türemkedik a ruhám alá. Hoznom kellett volna pulcsit. Veszett fejsze nyele. Hová menjek? Az iskola ugrik be először, a tanárok már bent vannak, készülnek az új tanévre, apám

is, majd kérek tőle egy kosárlabdát és dobálok kicsit. Áthaladok a régi, düledező parasztházak között, szegénysor, mondják az idősek, ma már csak a romák lakják ezt a részt, apró gyerekek mezítláb szaladgálnak a földúton, a kék kút alá hajtják csatakos kobakjaikat, egész testükön folyik végig a víz, ahogyan isznak. Mindenki engem bámul, merev arccal, gyanakodva fénylik a szemük, tudják ki vagyok, mégsem köszönnek és én sem akarok szóba állni senkivel. Apám gyakran jár ide Móriccal, olykor kifestenek egy házat, szereznek ezt-azt a közeli zsvibvásárokon, amire szükség van, Tóni szállítja ide a nefelejcs autón, amin a konyhabútorom is érkezett. Jobbra fordulok, aztán egyet balra, kockaházak állnak, aztán már a főutcán haladok, a gesztenyesoron, és már meg is érkezem. Szeretem az iskola épületét. Régen kastély volt, most gimnázium. Három sornyi öreg, szűkszemű ablak, a falon kőfaragás, növények hullámos indái, emberalakok, a tető háromszögében kerek kisablak. Az osztályterem is jók, nagyok és világosak, van hely a padok között, nem liheg az ember nyakába a mögötte ülő. Az épület mögött van a kollégium, mellette egy fedett tornacsarnok, de a nyírfák alatt, az udvaron, áll egy nyitott kosárpálya is, a focipálya mellett. A régi iskola maradéka. Kopottak a felfestések, a kosáron nincsen háló, rozsdásan, feketén árválkodik, de tanítás után és szünetekben mindenki szeret itt játszani. Különös érzés egy tök üres iskolaépületben flangálni. Seholy senki. A falon a hatalmas tablóról, csillogó tekintetű volt diákok figyelnek. Tapintható a némaság. A cipők koppanása szinte szentségtörés. Figyelek a lélegzetemre, nehogy túl nagy zajt keltsék. Osonok a tiszta, csillogó járólapon, a zárt ajtók mellett, amikor szembetalálom magam Gáborral, az osztályfőnökömmel.

– Mit keresel itt? – kérdezi.

Nem ellenséges. Sosem az. Mindig mosolyog a szemem. Nagyon fiatalnak látom a többi tanárhoz képest.

– Apámat.

– Kiugrott enni valamit. A tanáriban megvárhatod.

Sétálunk, keresztül a folyosón, néma csendben. Feszengek. Éppen meg akarok szólalni, amikor beszélni kezd.

– Az osztálytermet ellenőriztem éppen, volt egy beázás, így felújítottak pár dolgot, új lett a tábla és a kivetítőt is le kellett cserélni, de szerencsére a szekrényeket elkerülte a víz, így a vaktérképek megmaradtak. Ennek, gondolom, kifejezetten örülsz.

Megáll, hátranéz rám, hatalmas mosoly ül az arcán, szemében ott csillog a nevetés. Pontosan tudja, hogy gyűlölöm a vaktérképeket.

– Ne csináljon belőlem bohócot – fújom fel magam.

– Ugyan már, hát nincs semmi humorérzéked?

– Nincs.

Elsétálok mellette.

– Elkísérlek – lép mellém.

– Csak azért, mert én is oda megyek – teszi hozzá, amikor nem reagálok semmit. Pár megtett lépés után megint megszólal. – Biztos vagy benne? – kérdezi

– Miben? – nézek rá értetlenül.

– Hogy nincs humorérzéked.

Nem tudok mit mondani, csak bólintok. A tanáriban csak Ági néni van, az asztalánál ül, félrecluklott fejjel szundikál, halkán hortyog. Állunk az ajtóban, nézzük. Én nem akarom felébreszteni, hátrébb lépek egyet, de Gábor belép, és belerúg az egyik székbe. Hangoz csattanással dől el a padlón, magával rántva a mellette álló szemetest, amiből rengeteg, gombócba gyűrt papírgalacsin gurul szanaszét. Ági néni felriad, vakon pislog körül, helyére tolja a lecsúszott szemüveget.

– Maga az, Gáborka? Jaj, hogy elnyomott az álom.

Visszalépek az ajtóhoz.

– Jó napot, Tanárnő.

– Szervusz, szívem. Milyen jó téged látni. Jó nagyot nőttél ezen a nyáron. Persze, ez lesz az utolsó év, aztán jöhet a főiskola, biztosan tanár leszel te is, mint az apukád, olyan sokat olvasol te is. Jaj, hogy pont elkerülted őt. Gyere, ülj ide, a helyemre, én úgyis hazamegyek most, mindjárt itt a vihar, igen, így-így, itt megvárhatod, a helyemen, míg visszajön az apukád, itt nagyon kényelmes lesz.

Az utolsó szavakat már állva mormolja, igazgatja az ülőpárnát, simogatja, aztán felvesz egy kisméretű retikült az asztalról, és azt szorongatva az egyik kezében, erőteljesen megcsapkodja a szék háttámláját.

– Köszönöm – lépek oda mellé.

Megcsap a levendula és a folyton szopogatott mézes negro összekeveredő illata. Kényelmes a szék. Próbálgatom, közben Ági néni kitépeg az ajtón, még mindig maga elé motyogva valamit. Gábor a galacsinokat szedi össze, halkan morogva. A tanárnő asztala rendezett, irattartókba rendezett papírok, tűhegyesre faragott ceruzák, könyöklő és emlékeztető cetlik, szépen, vízszintesen felragasztva. Apám asztala Ági nénié mellett, csupa káosz, összevissza papírhalmokkal, három bögrében írószerek, az asztallapon gémkapcsok és tűzőgéphez való kapcsok. Kicsit hátrébb lököm magam, fogogni kezdek a székkal, míg el nem szédülök. Gábor asztala Ági néni asztalával szembe fordítva áll. Karba tett kézzel ül, ujjai a bicepszén, az ablakon beáramló halovány, piszkosszürke fény megfesti a haját. Még nincsen rajta tanári köpeny, fekete, egyszínű, testhez álló pólóban és farmerban van, az izmai szépen táncolnak az anyag alatt, ahogyan az ujjai ritmust dobolnak. Tűröm egy darabig a leplezetlen érdeklődést.

– Mondja csak, mit akar – kérdezem végül, majd hirtelen megállítom a széket és a szemébe nézek. Állja a tekintetemet.

– Azt gondoltam, talán akarsz még mondani valamit.

Az elmúlt tanévre gondolok, a szigorúságára, a pattogó utasításokra, az összevont szemöldökű, átható tekintetére, arra, ahogyan mindig figyel, letorkol, ha valamit elszúrok. A fél iskola szerelmes belé, a fiatal, sportos Tanár úrba, aki remekül focizik, barátságos és kedves, senki sem érti, mit keres itt, ebben az álmos, lusta, borzalmasan unalmas faluban, pontosabban kisközségben, ahogyan a helyiek kikérik maguknak, én sem. Szeretem nézni, amikor focizik. A nevető tekintetét, ahogyan összevigyorog a fiúkkal a pályán, kedvelem a fűben ücsörgő, vicceket mesélő énjét, azt, ahogyan a folyosón a lányokkal bohóckodik, szeretem az óráit, ahogyan belelendül a művészeti korszakok és a történelem összefonódásaiba, a diáit, amiken mindenki más jókat alszik. Mindig úgy éreztem, Gábor gyűlöl engem, de legalábbis nem kedvel, így csak titokban, árnyékból figyeltem a bensőséges tanár-diák perceket, irigykedve.

– Miért engem választott tavaly szertárosnak? – fut ki belőlem akaratlanul is a kíváncsiság.

Meglepődik. Ráncolni kezdi a homlokát, az állát dörzsölgeti, hallom, ahogyan a borostacserceg az ujjai alatt.

– Azt hittem, szereted csinálni.

– Nem erről van szó – rántom meg a vállamat. – Miért engem választott? Egy csomó lány jelentkezett. Én nem. És maga engem választott.

Kibámul az ablakon.

– Ki akart velem szúrni, mi? – kérdezem halkán.

– Nem, dehogya – fordul megint felém. – Én nem. Soha. Eszembe sem jutott, csak...

Apám énekel a folyosón. Az ajtó felé fordítom a széket, de már tudom, mit fogok látni. Ő jön elől, a többiek mögötte, pironkodó józansággal.

– Itt a lányom! – ordít fel. Döngő léptekkel közelít, érzem a bor reszketeg, savanyú illatát. Átfut a fintor az arcomon. Talán nem veszik észre. Felemel. Állati erő van benne. Megropogtatja a csontjaimat. Próbálok nem gondolni a kidobott vasalóra, anyámra, kibámulok az ablakon, már összeálltak a felhők, apám fordul egyet velem, mintha kisbaba volnék, tehetetlenül lógoz az ölelésében, fájnak a melleim az erős szorítástól, de hallgatok. Most meglátom Gábort, látom a tekintetét, egyetlen elszáradt pillanatra, szégyent érzek, fájdalmat, és biztos vagyok benne, hogy ő észrevette és pontosan érti a fintort az arcomon. ■ ■ ■

Marton-Ady Edina 1979-ben Dunaújvárosban született. A Zsigmond Király Főiskolán szabad bölcsész szakra járt. Turczy István írószemináriumán a Különjárat néven futó írócsoport alapító tagja volt. A Kodolányi János Egyetem szépírói műhelyében prózairással, dramaturgiával foglalkozott. A Péterfy Akadémia Mester és MesterPlusz kurzusának hallgatója volt. Publikált az *Élet és Irodalomban*, *Kalligramban*, *Irodalmi Jelenben*, valamint online irodalmi felületeken is olvashatóak munkái.